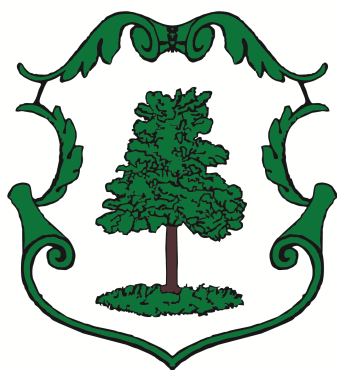

KONCEPCE ROZVOJE VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÝCH DĚTSKÝCH HŘIŠŤ A SPORTOVIŠŤ MĚSTA JILEMNICE

Návrhová část

Verze: Pracovní 1.0

Autor: Mgr. Zdeněk Hamřík, Ph.D.

Datum zpracování: 6-7/2024

Bez jazykové a gramatické úpravy

1. Hlavní zjištění z analytické části

- V Jilemnici žije celkem 5 443 obyvatel z toho 779 dětí ve věku do 15 let. Relativně vysoký je počet seniorů nad 65 let (více než 1250), podíl seniorů se může v budoucnu zvyšovat, podíl dětí bude pravděpodobně stabilní, případně dojde k mírnému poklesu jejich počtu.
- Za posledních 20 let z hlediska populačního vývoje dochází k úbytku populace (o 6% bodů) z původních 5 777 obyvatel (rok 2003) na 5 334 obyvatel (rok 2023). Pokles celkového počtu obyvatel v obci je způsoben dlouhodobě záporným přirozeným přírůstkem obyvatel a záporným přírůstkem obyvatel stěhováním do větších měst za celkově vyšším životním standardem (zaměstnání, služby, vzdělání, zábava)
- Obyvatelstvo Jilemnice je rozloženo poměrně rovnoměrně s nejvyšší koncentrací obyvatel města z hlediska počtu obyvatel a hustoty zalidnění kolem ulic Roztocká, Jana Weisse a Jana Buchara resp. na sídlišti Spořilov; dále pak v oblasti za nemocnicí a v okolí Masarykova náměstí.
- Účast v organizovaných sportovních aktivitách dětí je v Jilemnici poměrně vysoká (přibližně 60% u týmových a 40% u individuálních sportů); s ohledem na věk je patrný značný pokles v účasti u žáků 9. tříd zejména pak u individuálních sportů. Přibližně 80% žáků pátých a sedmých tříd zároveň alespoň jednou týdně sportuje neorganizovaně.
- Z hlediska podmínek pro sport a pohybovou aktivitu je Jilemnice vnímána dětmi bezpečně (více než 80% dětí), vnímání bezpečnosti se rovněž zásadně neliší mezi chlapci a dívkami.
- Z pohledu sociální soudržnosti je Jilemnice hodnocena dětmi spíše pozitivně a v souladu s celorepublikovým průměrem, nižší hodnocení se vyskytuje při otázce, zda mohou děti důvěřovat lidem v okolí, které pravděpodobně souvisí s problémy ohledně lokality parku u Tesky a autobusového nádraží, kde děti často při rozhovorech zmiňovali častý výskyt lidí bez domova a drogově závislých.
- Naprostá většina dětí (cca 80%) hodnotí pozitivně dostupnost míst pro volnočasové aktivity jako jsou dětská hřiště anebo sportoviště, pozitivně je rovněž je tato oblast hodnocena z hlediska vzdálenosti takových míst od domova. Z hlediska kvality vykazuje tato oblast celkově nižší hodnocení přičemž starší věkové kategorie hodnotí kvalitu míst pro volnočasové aktivity hůře.
- Z pohledu dospělé populace s malými dětmi jsou hřiště v Jilemnici rovněž dostatečně dostupná přičemž nejnavštěvovanějšími hřišti jsou ta, která se nachází v blízkosti sídliště; počet hřišť dostatečný, ale v rámci stávajícího stavu jsou nevyhovující a proto je poptávka po dalších hřištích.
- Občané Jilemnice vnímají dětská hřiště většinou jako nebezpečná a vyžadující investice do oprav a zvýšení bezpečnosti. Zároveň by uvítali sportoviště pro seniory resp. prostor pro odpočinek s posilovacími prvky, které by mohli využít všichni občané bez ohledu na věk.
- Ve městě se nachází celkem 8 dětských hřišť a 4 veřejně přístupná sportoviště. Většina dětských hřišť je na hranici životnosti a vyžadují rozsáhlejší opravy a investice. V nevyhovujícím technickém stavu jsou často herní prvky i povrchy resp. dopadové plochy jednotlivých hřišť, problémem je rovněž celková údržba dětských hřišť a sportovišť.
- Z hlediska obsahu hřišť pro mladší věkové skupiny (předškolní věk a mladší školní věk) se v Jilemnici nachází typizovaná dětská hřiště nepodporující kreativitu, aktivní či dobrodružnou hru dětí. Hřiště jsou často jednotvárná.

- U veřejně přístupných sportovišť Roztocká, Žižkova a Ke kluzišti je patrná zanedbaná údržba, vyskytují se pro sportovní činnost nebezpečné prvky z hlediska povrchu či chátrajícího vybavení sportovišť.
- Multifunkční sportovní areál a všesportovní areál Hraběnka představují kvalitní sportovní zázemí se značným potenciálem pro rozvoj sportovní činnosti a pohybové aktivity obecně jak dětí, tak dospělých v Jilemnici. U multifunkčního sportovního areálu je z hlediska celkového vzhledu a kvality nevyhovující pouze prostor kolem kuželný a přilehlé menší hřiště na nohejbal s prostorem pro děti a občerstvením.
- Areál Kuvajt má z hlediska umístění rovněž značný potenciál a poskytuje z hlediska plochy rozsáhlý prostor jak pro organizované, tak neorganizované sportovní aktivity všech věkových skupin.

2. Vize města pro oblast veřejné sportovní infrastruktury

Naše vize je vytvořit v Jilemnici prostředí, kde kvalitní dětská hřiště a sportoviště jsou klíčovými prvky zdravého životního stylu a vysoké kvality života pro všechny generace. Věříme, že investice do bezpečných, moderních a inkluzivních herních a sportovních prostor přispějí k fyzickému a psychickému zdraví dětí, dospělých i seniorů, posílí komunitní vazby a podpoří dlouhodobý rozvoj města Jilemnice jako výjimečného místa k životu.

3. Klíčové prvky

- maximálně využít stávajících lokalit dětských hřišť a spíše než budovat nové, zaměřit se na rekonstrukci/revitalizaci stávajících
- doplnit nabídku sportovní infrastruktury o cílovou skupinu seniorů a zaměřit se na vybudování/rekonstrukce sportovišť pro neformální sportování

4. Cílové skupiny:

Rodiče s dětmi ve věku 0–6 let: Rodiče potřebují bezpečné a přístupné prostory, kde mohou trávit čas se svými dětmi a podporovat jejich vývoj. Kvalitní dětská hřiště a sportoviště nabízejí prostředí, kde mohou děti bezpečně hrát a učit se novým dovednostem, zatímco rodiče mají možnost relaxovat a socializovat se s ostatními rodiči. Pro děti je klíčový rozvoj základních motorických dovedností, kreativity a sociálních schopností. Kvalitní a bezpečná hřiště poskytují prostor pro hravou aktivitu, která podporuje fyzický a psychický rozvoj těchto dětí. Různorodé herní prvky stimulují jejich fantazii a podporují interakci s vrstevníky.

Děti v mladším školním věku (6-11 let): Děti tohoto věku mají potřebu aktivního pohybu a sociální interakce. Sportoviště a dětská hřiště jim nabízejí bezpečné prostředí pro rozvoj pohybových schopností, týmové hry a zábavu. Tato infrastruktura podporuje zdravý životní styl a pomáhá předcházet obezitě.

Starší školní věk, adolescence (11-18 let): Tento věk je kritický pro udržení zájmu o fyzickou aktivitu. Sportovní a volnočasové areály poskytují prostor pro neformální sportovní aktivity, které mohou být

atraktivnější než organizované sporty. Pomáhají tak udržet děti aktivní a zabraňují poklesu pohybové aktivity v období puberty.

Dospělí (18-64 let): Pro dospělé je kvalitní sportovní infrastruktura důležitá pro udržení fyzické kondice, zmírnění stresu a posilování komunitních vazeb. Sportoviště a rekreační areály jim nabízejí možnosti pro aktivní trávení volného času, zlepšování zdraví a celkové pohody.

Senioři (65 let a starší): Senioři profitují z přístupných a bezpečných prostor pro pohyb a socializaci. Speciálně upravená sportoviště a odpočinkové zóny s posilovacími prvky pomáhají udržovat jejich fyzickou kondici, zlepšují psychické zdraví a podporují aktivní zapojení do komunitního života.

5. Strategické oblasti a opatření

Strategická oblast 1 - Tematická rekonstrukce stávajících hřišť a sportovišť

Cíl: postupná rekonstrukce a tematická diverzifikace stávajících dětských hřišť a sportovišť

Zdůvodnění: Město Jilemnice disponuje značným množstvím dětských hřišť a sportovišť v dobře dostupných lokalitách a místech s vysokou koncentrací obyvatelstva. Problémem je postupné zastarávání jednotlivých hřišť a sportovišť a hraniční životnost jak povrchu, tak řady herních prvků. Druhým problémem je jednotvárnost herních prvků, které jsou z hlediska jejich výběru u jednotlivých hřišť příliš neliší a z hlediska všestranného optimálního rozvoje dětí (pohybová aktivita, socializace, kreativita) neplní svoji roli. Postupná rekonstrukce a diverzifikace hřišť z hlediska obsahu by měla být relativně rychle proveditelná (soulad se stávajícím územním plánem apod.) a finančně méně náročná oproti budování hřišť v nových lokalitách (např. nižší náročnost v případě zemních prací).

Primární cílové skupiny: předškolní děti, mladší a starší školní věk, dospělí, senioři

Opatření 1.1. - rekonstrukce dětského hřiště a sportoviště v ulici Roztocká (1.etapa)

Rekonstrukce stávajícího sportovního hřiště s umělým povrchem (17x27m), oprava povrchu, mantinelů a sítí, umístění fotbalových branek, umístění košů na streetball; revitalizace/oprava dětského hřiště (10x7m), umístění kreativních prvků; umístění minifotbalových branek na travnatý prostor vedle parkoviště;

Obrázek - ukázka možné podoby sportovního hřiště (zdroj: sportovnihriste.cz)

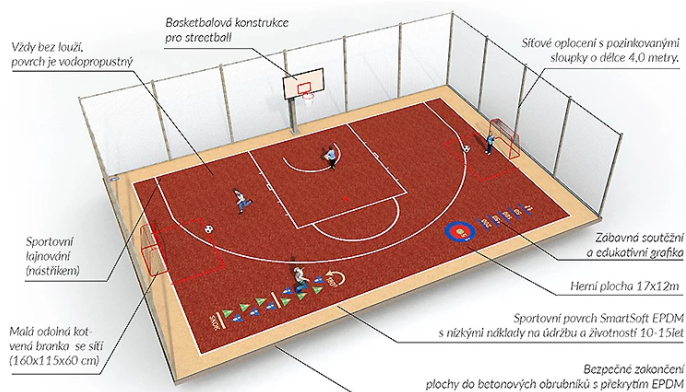

Opatření 1.2. - rekonstrukce dětského hřiště a sportoviště v ulici Roztocká (2.etapa)

Druhá etapa rekonstrukce/revitalizace zahrnuje sloučení (propojení) hřiště s areálem školky resp. rozšíření sportovního areálu o část pozemku školky a propojení s ulicí Spořilovská pro zlepšení prostupnosti pro pěší; umístění menšího fotbalového/basketbalového hřiště s umělým povrchem a provazového dětského hřiště; výstavba menšího posilovacího workoutu a výstavba hřiště pro seniory

Obrázek: ukázky možných řešení doplnění dětského hřiště a sportoviště

Opatření 1.3. - Komplexní revitalizace/rekonstrukce dětského hřiště na ulici Ambrožova

Zahrnuje komplexní rekonstrukci dětského hřiště včetně povrchu, herních prvků apod. Doporučujeme rozdělit na zastíněnou zónu pro předškolní děti s pískovištěm, kreslicími tabulemi, houpačkami a sestavou domečků se skluzavkou a lanovými žebříky. Hřiště dále doporučujeme doplnit o soft část (redukce hluku) s umělými kopci a skluzavkami, lávkami, trampolínami apod. Součástí hřiště by měla být rovněž vyšší lanová překážka pro děti mladšího školního věku. Na hřišti je celkově třeba řešit zastínění v podobě výsadby dodatečné zeleně anebo umělým zastíněním části herních ploch. Zadní část doporučujeme zachovat jako klidovou zónu s lavičkami a parkovou úpravou s možností umístění posilovacích strojů pro seniory.

Opatření 1.4. - Dovybavení dětského hřiště na ulici Jana Buchara o kreativní prvky

Dětské hřiště vzhledem k zahovalému stavu a umístění doporučujeme zachovat, provést drobnou údržbu (nátěr, kontrola železných úchytnů, oprava drobných poškození herních prvků) a hřiště obohatit o kreativní prvky jako je pískoviště, kreslicí tabule či dřevěná kuličkodráha.

Opatření 1.5. - Postupná obnova a rekonstrukce dětských hřišť v dalších lokalitách

Po realizaci předchozích opatření stanovení harmonogramu rekonstrukce menších dětských hřišť; doporučujeme různé tematické zaměření hřišť a kombinaci herních prvků zaměřených na podporu vývoje motoriky dětí, ale také rozvoj kreativity, odvahy či sociální interakce

Strategická oblast 2 - efektivnější využívání školních sportovních areálů

Cíl: otevření areálů základních a mateřských škol

Zdůvodnění: Areály školních hřišť tvoří v řadě obcí klíčovou sportovní infrastrukturu a mohou poskytovat kvalitní sportovní zázemí v odpoledních hodinách po skončení školní docházky. Otevírání venkovních areálů základních a mateřských škol veřejnosti je v současnosti trendem v řadě měst a obcí a opatření směřující tímto směrem optimalizují využívání sportovní infrastruktury obcí.

Primární cílové skupiny: děti předškolního věku, mladší a starší školní věk

Opatření 2.1. - otevření areálu ZŠ Komenského po skončení vyučování veřejnosti

Opatření zahrnuje otevření školního areálu veřejnosti (dětem) pro sportovní činnost, zřízení osoby správce (pravděpodobně školník ZŠ) a zajištění sportovních pomůcek pro půjčování v odpoledních hodinách. Součástí opatření může být v tomto případě zřízení kamerového systému pro zvýšení bezpečnosti v areálu školy. Příklady dobré praxe mohou být města [Olomouc](#) anebo [Břeclav](#).

Opatření 2.2. - zpřístupňování areálů MŠ v odpoledních hodinách rodičům s dětmi

Opatření zahrnuje zpřístupňování areálů MŠ v odpoledních hodinách dětem v doprovodu rodičů. Primárně se jedná o areál MŠ Jilemnice Hrabačov v ulici Valteřická, kde v současné době není k dispozici dětské hřiště pro cílovou skupinu předškolních dětí. Doporučujeme v rámci provozního řádu umožnit vstup pouze dětem předškolního věku a zvážit nutný doprovod rodičů. Dále doporučujeme lokalitu MŠ Kamarádka v ulici Zámecká za nemocnicí.

Ze zkušeností z jiných obcí v ČR jsou takto přístupné areály obvykle využívány pouze rodiči s dětmi, které danou MŠ navštěvují, areály MŠ zároveň v odpoledních hodinách poskytují kvalitní prostor pro dětskou hru, pohybovou aktivitu a socializaci. Možnost zůstat s dětmi v odpoledních hodinách je dobré komunikovat s rodiči v rámci třídních schůzek.

Strategická oblast 3 - rozvoj infrastruktury pro neformální sport

Cíl: rozvoj infrastruktury pro neformální sportovní aktivity

Zdůvodnění: Neformální sportovní aktivity (aktivní hra) je dle výzkumných zjištění důležitou součástí životního stylu mladých lidí v Jilemnici. Starší školní věk, období puberty a adolescence je zároveň obdobím, kdy mladí lidé v Jilemnici přestávají s účastí ve výkonnostním sportu a české sportovní prostředí z důvodu přílišné orientace na výkon bohužel často nedokáže s touto cílovou skupinou adekvátně pracovat a u sportovních aktivit tuto skupinu udržet. Vzniká tak prostor pro vytváření podmínek pro neformální sportovní aktivity, které může z hlediska infrastruktury vhodně doplnit práce obce.

Primární cílové skupiny: děti staršího školního věku, pubescenti a adolescenti

Opatření 3.1. - vybudování streetbalového hřiště v lokalitě sportoviště na ulici Žižkova

Opatření 3.2. - dovybavení (sítě, branky apod.) sportovišť v ulicích Ke kluzišti a areálu Nouzov - prozatimní zachování travnatých povrchů

Opatření 3.3. - otevření hřiště s umělým povrchem ve víceúčelovém sportovním areálu v Sokolském parku

V souladu s touto strategickou oblastí jsou také opatření 1.2. a 2.1.

Strategická oblast 4 - rozsáhlejší investice do sportovní infrastruktury

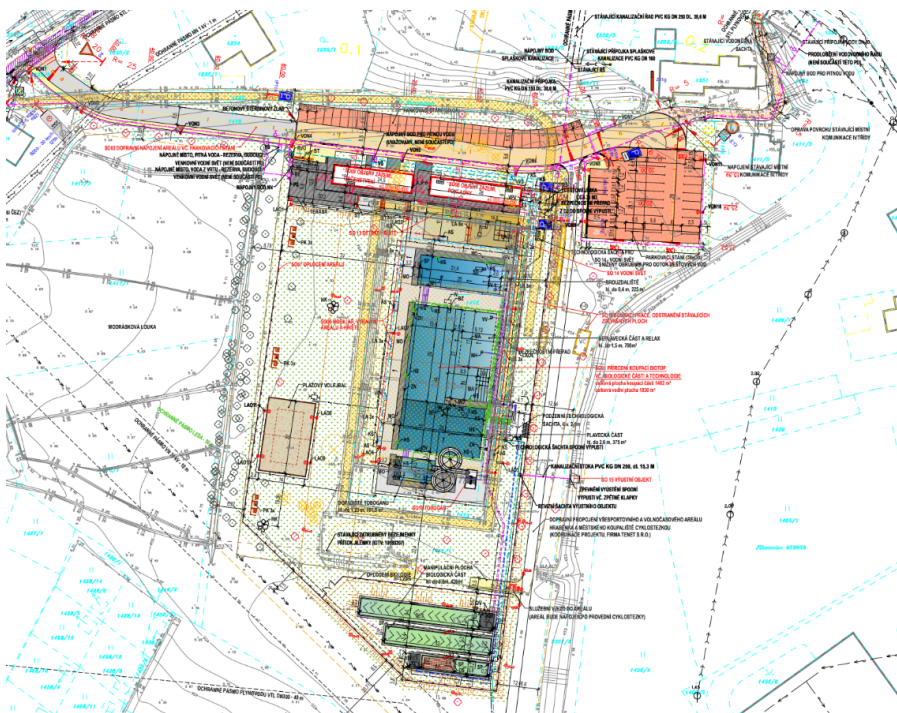
Cíl: postupná realizace větších investic do sportovní infrastruktury směrem k rozšíření sportovní nabídky města

Zdůvodnění: Investicemi do sportovní a volnočasové infrastruktury se občanům města Jilemnice celkově zvýší kvalita života, kvalitní sportovní infrastruktura přispívá a motivuje k aktivnímu životnímu stylu, je přirozeným prostorem pro setkávání a sociální interakce všech věkových skupin apod. Investice do infrastruktury jako je koupaliště či skatepark jsou v Jilemnici dlouhodobě diskutovány a vyplývají zároveň z preferencí občanů města Jilemnice včetně nejmladších generací.

Primární cílové skupiny: všechny cílové skupiny včetně dospělých a seniorů

Opatření 4.1. - Vybudování biotopu v areálu bývalého koupaliště

Vybudování biotopu je v dlouhodobém záměru obce a bude vhodným doplněním venkovní infrastruktury, zároveň zájem vybudovat venkovní plavecký areál respektuje také hodnotovou orientaci obyvatel města. Zvážit je třeba pravidelné provozní náklady na vodní provoz a doplnění biotopu o vhodné sportoviště či dětské hřiště.

Opatření 4.2. - Vybudování skateparku v areálu kolem sportovní haly

Vybudování skateparku bude vhodně doplněna infrastruktura pro neorganizovaný/neformální sport ve městě Jilemnice. Skateboarding je z hlediska popularity stále na vzestupu (také díky jeho zařazení

do programu Olympijských her); vybudování areálu je rovněž v souladu s preferencemi dětí a mládeže, kteří vybudování skateparku uvádí jako jednu z hlavních příležitostí pro rozvoj města.

Funkční sportovní plocha Hala

- dětská herní plocha cca 160 m² (vodní prvek?)
- plocha skate cca 650 m² (streetball?)
- pump track cca 500 m²
- kommunikace

Opatření 4.3. - Vybudování komunitního sportoviště v areálu Kuvajt

Otevřené komunitní sportoviště v areálu Kuvajt poskytuje příležitosti pro všechny cílové skupiny z hlediska sportovních aktivit. Doporučujeme zvážení rozsáhlejší investice do zázemí tak, aby sloužilo široké veřejnosti a podporovalo setkávání lidí různého věku, zájmů a fyzických schopností. Cílem je vytvořit multifunkční prostor, který bude podporovat zdravý životní styl, společenskou interakci a aktivní trávení volného času. Otevřenost a poloha areálu umožňuje zároveň propojení sportovních a kulturních aktivit a organizaci akcí. Areál zároveň poskytuje již vybudované zázemí kavárny/restaurace.

Opatření 4.4. - realizace projektu volnočasové plochy Bělídlo-Hrabačov

Potenciál pro rozvoj sportovních areálů města poskytuje také volnočasová plocha Bělídlo - Hrabačov. Z důvodu polohy mimo hlavní koncentraci obyvatel doporučujeme prioritizovat spíše předchozí opatření, investice do tohoto projektu by z našeho pohledu vyžadovala významnější investice rovněž do dopravní infrastruktury, zejména pak napojení na cyklostezky.

Strategická oblast 5 - management a údržba

Cíl: zajištění managementu a údržby dětských hřišť a sportovišť v Jilemnici

Zdůvodnění: pro zajištění efektivního fungování sportovišť a dětských hřišť je klíčový kvalitní management a správcovství. To zahrnuje správu a provozování těchto zařízení, stejně jako zajištění dostupnosti a kvality půjčoven vybavení, což umožňuje široké veřejnosti snadný přístup k různým sportovním a rekreačním aktivitám. Pravidelná údržba je nezbytná pro bezpečnost a dlouhou životnost těchto zařízení, čímž se minimalizují náklady na opravy a zvyšuje uživatelský komfort. Efektivní správa a údržba sportovišť a dětských hřišť přispívají k udržitelnému rozvoji města a podpoře aktivního životního stylu všech obyvatel, od dětí po dospělé.

Opatření 5.1. - zavedení pravidelných ročních kontrol

Opatření zahrnuje pravidelnou roční kontrolu městských hřišť a sportovišť - provádí za účelem zjištění celkové úrovně bezpečnosti zařízení, základů a povrchů, po jakýchkoliv změnách provedených na základě přijatých bezpečnostních opatření, povětrnostních vlivů, známek hniloby nebo koroze.

Opatření 5.2. - zavedení systému hlášení závad

Prostřednictvím instalace QR kódů s odkazy a možností vyplnění zpětné vazby uživatelů hřišť ohledně závad, technického stavu, výskytu nežádoucích jevů (např. znečištění apod.) lze dosáhnout lepší průběžné informovanosti o technickém, hygienickém a bezpečnostním stavu jednotlivých hřišť a sportovišť.

Opatření 5.3. - přidělení agendy hřišť pověřenému pracovníkovi MěÚ

Přidělení agendy veřejně přístupných sportovišť pracovníkovi MěÚ s cílem zajištění ročních kontrol (může být outsourcováno); sbírání zpětné vazby a zajišťování průběžných oprav. Bude se jednat pravděpodobně o pracovníka z odboru rozvoje, investic a majetku nebo odboru životního prostředí.

Opatření 5.3. - zavedení institutu správce hřiště s půjčovnou sportovního vybavení

Zavedení systému se správcem hřišť (např. v odpoledních hodinách v letních v období duben-září) se ukazuje jako dobrá praxe v řadě měst v ČR, může se jednat o brigádníky z řad studentů či seniorů. Správce hřiště obvykle zajistí dodržování bezpečnosti a hygieny, půjčovna sportovního vybavení zároveň podněcuje ke sportovním aktivitám, hrám apod.

Obrázek: Příklad konfigurátoru herního hřiště

ÚVOD **KONFIGURATOR HŘIŠŤ** KATALOG HŘIŠŤ DESIGNOVÉ HŘIŠŤ TECHNOLOGIE REFERENCE KONTAKT

MODEL ROZMĚR POVRCHY SPORTY OPLOČENÍ VYBAVENÍ MOBILIÁŘ OSVĚTLENÍ

NAKONFIGUROVÁNO ▼

Cena: 838.897,- Kč bez DPH

TIP

1 / 29: Dle prostředí, ve kterém má být hřiště umístěno, zvolte vhodný model.

Obrázek: Příklad herních hřišť s lanovými překážkami

